

ספר ילדים ונוער

דבורה גילולה

הכד העתיק

אריה לודוויג שטראוס / הכד העתיק (אגדות) / תורגם מתז"ש בידי דן פגיס / איורים: גד אולמן / ספרית פועלים / 1986 / 87 עמ'.

בשנת 1960 תירגם דן פגיס לעברית, בפעם הראשונה את אסופת הסיפורים הכד העתיק, ולאחרונה, (זמן לא רב לפני מותו), חידש את התרגום וניער ממנו את אבק היושן שהזמן העמיס עליו והטקסט נקרא בקלות ובהנאה. בייחוד יפה מאד תרגום השירים. אריה לודוויג שטראוס כבר היה משורר ומספר ידוע, כשעלה ארצה מגרמניה בשנת 1934. הוא לימד באוניברסיטה העברית בירושלים (וגם בכפר הנוער בן-שמן ובסמינארים למדריכי נוער). האגדות שבספר ראו אור לראשונה בגרמנית בברלין בשנת 1935 (היתה גם מהדורה שניה בשנת 1982 וגם תירגום אנגלי שפורסם בארה"ב). אלה סיפורים שסיפר המחבר לבניו, כשהיו עדיין צעירים ואחר כך קיבצם יחדו לספר. אפשר להגדיר את הסיפורים ולתארם כאגדות ספרותיות: יש בהם מוטיבים דמיוניים ומוסכמות של אגדות עם, אך אין בהם האכזריות והאימה של אגדות עם אותנטיות. הכל מסתיים, בסופו של דבר, בכי טוב, לפי מושגיו של אדם מיושב בדעתו מן המעמד הבינוני. ענקים או גמדים, מלכים או דייגים – העיקר שתהיה משפחה, חתונה, ילדים, עושר ואושר, ושיהיו כולם במקומם הנכון, אהובים ומכובדים. אפילו אם תרצו אחרת זאת תמיד תהיה אגדה.